

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ
I RODZINY
(NR 216)
z dnia 8 kwietnia 2015 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 216)

8 kwietnia 2015 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Magdaleny Kochan (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- poprawkę zgłoszoną w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (druki nr 137, 3111 i 3263);
- wniosek podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi o podjęciu inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

W posiedzeniu udział wzięli: **Jarosław Duda** sekretarz stanu oraz **Marek Bucior** podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, wraz ze współpracownikami, **Łukasz Domagała** przedstawiciel Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, **Marta Fijołek** główny specjalista w Ministerstwie Zdrowia, **Agata Wiśniewska-Półtorak** dyrektor w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, **Tomasz Skiba** główny specjalista w Ministerstwie Edukacji Narodowej, **Marzena Drewniacka** główny specjalista w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, **Stanisław Falcki** doradca w Najwyższej Izbie Kontroli, **Jerzy Płókarz** prezes Społecznej Krajowej Sieci Ratownictwa, **Marek Łukomski** prezes Platformy Integracji Osób Niepełnosprawnych, **Grzegorz Gruca** wiceprezes Polskiej Akcji Humanitarnej, **Anna Zielińska** wiceprezes Fundacji Międzynarodowego Ruchu na Rzecz Zwierząt-Viva, **Agata Tomaszewska** koordynatorka projektów w Forum Darczyńców w Polsce, **Przemysław Żak** członek zarządu Fundacji Stańczyk, **Kinga Polubicka** przedstawiciel Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowej, **Piotr Zielaskowski** główny księgowy w Lidze Obrony Kraju, **Zbigniew Prałat** ekspert w Stowarzyszeniu na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, **Witold Zakrzewski** prezes Fundacji Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Radioamatorskich, **Katarzyna Więcek** referent prawny w Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski, **Paweł Chmielewski** skarbnik w Związku Harcerstwa Polskiego, **Ewa Krawczyk** członek zarządu Fundacji Pomóż Innym, **Tomasz Schimanek** ekspert w Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa**, **Dariusz Lipski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Bogdan Cichy**, **Robert Durlik** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Witam państwa na kolejnym posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Chcę rozszerzyć porządek obrad o rozpatrzenie poprawki zgłoszonej w trakcie dzisiejszego drugiego czytania do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Jako punkt drugi proponuję rozpatrzyć wniosek podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi o podjęciu inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Czy panie i panowie posłowie wyrażają zgodę na rozszerzenie dzisiejszego porządku obrad Komisji? Nie słyszę sprzeciwu, zatem uznaję, że został on przyjęty.

Witam przedstawicieli rządu w osobach pana ministra Jarosława Dudy, pana ministra Marka Buciora, wszystkich przedstawicieli ministerstw, strony społecznej i legislatorów.

Rozpoczynamy posiedzenie. Bardzo proszę panią przewodniczącą Iwonę Kozłowską o krótką informację dotyczącą ilości poprawek.

Poseł Iwona Kozłowska (PO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, panowie ministrowie, w dniu dzisiejszym podczas drugiego czytania została wniesiona jedna poprawka przedstawiona Wysokiej Komisji. Mam nadzieję, że druki zostały już przekazane. Poprawka dotyczy skrócenia czasu wejścia w życie ustawy. W pierwotnej wersji jest 7 miesięcy. Klub Parlamentarny Prawa i Sprawiedliwości proponuje skrócenie okresu do 3 miesięcy.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Czy wnioskodawcy z Prawa i Sprawiedliwości chcą uzupełnić kwestię? Nie słyszę. Wobec tego proszę o zabranie głosu przedstawicieli rządu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Marek Bucior:

Pani przewodnicząca, podczas drugiego czytania odniosłem się do poprawki i wskazałem, że skrócenie terminu dotyczy również innej kwestii. Jesteśmy w posiadaniu systemu informatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Udostępnianie go innym, nie tylko Asseco, firmom informatycznym, wymaga dodatkowych procedur. Każdorazowa zmiana wymaga dłuższego czasu. To jest jedyna przyczyna, dla której jesteśmy zmuszeni prosić o pozostawienie ustawy w obecnym kształcie. Nie możemy poprzeć tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Pani poseł Iwona Kozłowska, bardzo proszę.

Poseł Iwona Kozłowska (PO):

Pani przewodnicząca, chcę uzupełnić swoją wypowiedź. Temat był rozpatrywany na posiedzeniu podkomisji. Dyskutowaliśmy z przedstawicielami ministerstwa i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o możliwości wcześniejszego wejścia w życie ustawy. ZUS wyjaśnił powód braku takiej możliwości. Chcę podkreślić, że w podkomisji również o tym dyskutowaliśmy. Dla nas było istotne, aby ustawa weszła w życie jak najszybciej. Niestety z uwagi na fakt, o którym mówił pan minister, takiej możliwości nie ma i musimy to uszanować. Z powyższych względów w projekcie powinien pozostać dłuższy czas.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Nie słyszę, aby ktoś jeszcze był chętny do wzięcia udziału w dyskusji. Proponuję głosować nad poprawką.

Kto jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej w drugim czytaniu przez Klub Prawo i Sprawiedliwość? (6) Kto jest przeciwny? (10) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że poprawka została zaopiniowana negatywnie.

Proponuję, aby sprawozdawcą pozostała pani poseł Iwona Kozłowska. Nie słyszę głosu sprzeciwu.

Pierwszy punkt porządku został wyczerpany. Przystępujemy do rozpatrzenia drugiego punktu, tj. rozpatrzenie wniosku podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Bardzo proszę pana posła Tadeusza Tomaszewskiego, przewodniczącego podkomisji stałej, o zabranie głosu.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, podkomisja do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, zgodnie z sugestią Wysokiej Komisji, podjęła pracę nad przygotowaniem komisyjnego projektu nowelizacji ustawy o pożytku publicznym oraz zmianie niektórych innych ustaw. Nasza praca trwała od października. Odbyliśmy dziewięć spotkań podkomisji. W międzyczasie odbywały się rundy robocze strony rządowej, sektora pozarządowego oraz robocze spotkania naszego Biura Legislacyjnego z przedstawicielami Departamentu Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Zasadą przyjętego projektu jest, że nie ma rozwiązań, które nie uzyskiwały w trakcie prac, zgody i akceptacji strony rządowej, pozarządowej i Biura Legislacyjnego. Przyjęliśmy zasadę, że jeśli jakaś kwestia budzi kontrowersje i nie jesteśmy w obecnym trybie przygotować, nie umieszczamy jej w projekcie. Każda organizacja, która zgłosiła się wyrażając gotowość do pracy w podkomisji, została przyjęta i mogła zaproponować

jedną osobę reprezentującą daną instytucję. Nikomu nie odmówiono możliwości udziału w podkomisji.

Jakie podstawowe zmiany przewiduje przygotowany projekt? Po pierwsze, w celu doprecyzowania definicji organizacji pozarządowej wyłączono z jej zakresu przedsiębiorstwa, instytuty badawcze, banki, spółki prawa handlowego, będące państwowymi i samorządowymi osobami prawnymi. Po drugie, dodano nowe obszary sfery pożytku publicznego w zakresie działalności na rzecz integracji cudzoziemców, m.in. w kontekście ukraińskim, praca na rzecz dzieci i młodzieży oraz udzielenie nieodpłatnej pomocy i informacji prawnej. Jest to spójne z pracami nad ustawą, które mają regulować powyższe kwestie.

Wprowadzono odrębne zasady udostępnienia informacji publicznej. Był to postulat zgłaszany przez sektor pozarządowy, gdyż zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej, każdy kto korzysta z majątku, albo z pieniędzy publicznych ma obowiązek wprowadzenia BIP-u. Z tego względu przewidzieliśmy, uwzględniając specyfikę organizacji pozarządowych, że udostępnianie informacji publicznej będzie odbywało się poprzez ogłoszenie jej w Biuletynie Informacji Publicznej, na wniosek osoby zainteresowanej, albo na własnej stronie internetowej.

Odnosnie do podniesienia rangi opinii rad działalności pożytku publicznego, wprowadziliśmy obowiązek dołączenia opinii rady do wieloletniego lub rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. Jeśli taka opinia powstała, musi być każdorazowo załączona do organu uchwałodawczego przy sprawozdaniach i przyjęciu programów.

Kolejną kwestią, wnioskowaną przez samorzady, było wydłużenie okresu do przygotowania sprawozdania, które ma dotyczyć nie tylko władzy publicznej, ale również uwzględniać opinię sektora pozarządowego. Do 31 maja wydłużono termin składania sprawozdania z realizacji programów współpracy.

Nałożyliśmy również, w drodze zarządzenia, obowiązek przyjmowania przez ministrów i wojewodów programu rocznego i wieloletniego. Do tej pory była możliwość wprowadzenia programów współpracy, obecnie nakładamy obowiązek również na pana ministra Jarosława Dudę. Chcę zaznaczyć, że Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej posiada podobny program.

Doprecyzowane zostały zasady odpłatnej działalności organizacji pożytku publicznego, które budziły wątpliwości. Działalnością odpłatną będzie sprzedaż towarów i usług, które zostały wytworzone w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na zasadach opisanych w ustawie. Dotyczy to również reintegracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym i funkcjonujących w oparciu o przepisy ustawy o zatrudnieniu socjalnym i spółdzielniach socjalnych.

W zakresie wspierania i zlecania zadań publicznych wprowadzamy zasadę regrantingu, czyli możliwość podzlecania zadań publicznych przez jedną organizację innym organizacjom. Umożliwiono korzystanie przez komisję konkursową z wiedzy ekspertów danej dziedziny życia. Doprecyzowano również przepis, że zadanie publiczne może być realizowane przez podmiot, który nie jest stroną umowy. Przykładowo, dana organizacja ma zadanie publiczne zorganizować obóz sportowy, ale trzeba tam dojechać. W związku z tym inna firma wykonuje to zadanie.

Obecnie istnieje obowiązek kontroli zleczanych zadań publicznych przez władze. Zgodnie z zapisem ustawy, każde zadanie powinno być skontrolowane. Wprowadzamy kontrolę dlatego, że nie ma możliwości zrealizowania jej przez podmioty władzy publicznej.

Rozszerzono także możliwość funkcjonowania inicjatywy lokalnej m.in. budowę i rozbudowę budynków, małą architekturę, parki lub place. Nie zawsze infrastruktura musi należeć do jednostek samorządu terytorialnego, może również do wspólnot mieszkaniowych.

Uproszczono składanie sprawozdań i ofert na tzw. małe granty. W naszej ustawie wynoszą one 10 tys. zł dla 21 organizacji, co stanowi nie więcej niż 20% w ciągu roku. Oferta i sprawozdanie małego grantu były na wolnych zasadach, dlatego też wprowadzimy możliwość uproszczonego wzoru zarówno dla oferty jak i sprawozdania.

Najtrudniejszą sprawą do uregulowania są, moim zdaniem, kwestie dotyczące odpisu od podatku 1%. Wokół tematu prowadzona jest ożywiona debata między sektorem pozarządowym, a władzą publiczną. W związku z tym dodaliśmy elementy, które były uzgodnione przez wszystkie strony. Po pierwsze, wprowadziliśmy obowiązek informowania przez organizacje pożytku publicznego o finansowaniu lub współfinansowaniu prowadzonej przez nie działalności promocyjnej, polegającej na zachęceniu do przekazywania środków pochodzących z 1% podatku. Oznacza to, iż po uregulowaniu odpowiednim rozporządzeniem przez ministra, na billboardach będzie zapisane, że reklama jest współfinansowana lub finansowana ze środków 1%. Na początku chcieliśmy wprowadzić inne warianty, np. do 10% lub do określonej kwoty, ale wsłuchując się w opinię sektora pozarządowego uznaliśmy, że należy budować przepisy, budzące zaufanie. Jest to kolejny krok sygnalizujący, problem, ale mówimy: „to obywatel zdecyduje, czy chce dopłacać do organizacji, która połowę swoich środków przeznaczą na reklamę samej instytucji”. W związku z tym nie zabieramy możliwości prawnej, tylko wprowadzamy obowiązek informowania.

Kolejna sprawa dotyczy wyodrębnienia środków pochodzących z 1% podatku w stopniu umożliwiającym określenie ich przychodów i wydatków. Mam na myśli sprawozdania, składane przez organizacje pożytku publicznego do właściwego ministra. Będzie ono wyodrębnione podczas prowadzenia księgowości stowarzyszeń. Pojawiła się sugestia, żeby monitorować tzw. subkonta. Oznacza to, że jeżeli organizacja „X” zbiera pieniądze przykładowo na wózek „dla Joasi”, w sprawozdaniu powinna pojawić się informacja, w jaki sposób fundusze zgromadzone na określony cel na subkoncie zostały wydane. Temat zostanie doprecyzowany w dalszym etapie prac.

Więcej kontrowersji wzbudza sprawa, którą prowadziliśmy w trakcie prac i nie była ona w propozycji wyjściowej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Kwestia dotyczy umieszczania numeru KRS w programach komputerowych związanych z rozliczeniami rocznymi lub podatkami. Oznacza to, że jeżeli kupujemy gazetę z dołączonym programem komputerowym od organizacji „X”, możemy dzięki niemu się rozliczyć. Niestety często nie mamy świadomości, iż w programie został „na sztywno” wpisany numer KRS. Nie ma możliwości zmiany tego numeru. To budzi wiele wątpliwości. Dostajemy wiele maili od organizacji, które usprawiedliwiają się w następujący sposób: zainwestowały duże środki, ludzie mają możliwość wyboru, gdyż mogą kupować różne gazety, takie działanie to forma zachęcania obywateli, mobilizowania i uświadczenia, że pieniądze nie są przekazywane do Fiskusa, tylko na rzecz organizacji pożytku publicznego. Niektórzy twierdzą, że po wprowadzeniu przepisu, zburzymy wieloletnie plany inwestycyjne związane ze spłatą kredytu, gdyż przychód pochodzący z programu komputerowego, może być niewystarczający. Sygnalizuję, że jest to przepis, budzący obecnie najwięcej kontrowersji. Nie powstał z inicjatywy posłów, tylko na wniosek jednego z podmiotów pozarządowych uczestniczącego w pracach naszej podkomisji. Stąd myślę wynika problem, kiedy będziemy omawiać ten przepis musimy brać pod uwagę te opinie.

Wprowadzono możliwość wystąpienia z wnioskiem przez ministra właściwego do naczelnika urzędu skarbowego o wstrzymanie przekazywania 1% dla organizacji, wobec której zostało wszczęte postępowanie rejestrowe o wykreślenie ze statusu organizacji pożytku publicznego. Pojawiła się sprawa środków finansowych pochodzących z 1%, które są zawieszane. Z tego względu wychodzimy z propozycją utworzenia funduszu wspierania organizacji pożytku publicznego. Będzie to państwowy fundusz celowy, którego dysponentem byłby minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Przychodami tego funduszu będą środki pochodzące z 1% podatku, niewydatkowane przez organizacje, które utraciły status pożytku publicznego. Podobnie środki wydatkowane niezgodnie z art. 27 ust 2, będą mogły być w późniejszym czasie przeznaczane na wspieranie organizacji pożytku publicznego poprzez ogłaszanie stosownych konkursów. Fundusz jest samofinansujący, działa podobnie jak fundusz rozwoju kultury fizycznej, w którym grający przekazują pieniądze na zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży, osoby niepełnosprawne oraz budowę obiektów sportowych.

W zakresie sprawozdawczości organizacji pożytku publicznego doprecyzowaliśmy również kwestię zamieszczania pierwszego sprawozdania merytorycznego i finansowego

wego organizacji. Wprowadzono jeden termin na zamieszczanie sprawozdań, których rok obrotowy nie jest rokiem kalendarzowym, ale trwa do dnia 31 listopada następnego roku, po nim składane jest sprawozdanie. Projekt zakłada likwidację obowiązku podwójnego składania sprawozdań. Dzisiaj fundacja będąca organizacją pozarządową, musi złożyć sprawozdanie do ministra właściwego oraz do Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Po zmianach zostanie wprowadzony obowiązek składania sprawozdania jedynie do Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Czas trwania jednej kontroli, dokonywanej przez ministra właściwego, ograniczyliśmy do 24 dni w ciągu roku. Wprowadziliśmy obowiązek tworzenia przez marszałków rad działalności pożytku publicznego. Jeżeli z wnioskiem do marszałka zwróci się 50 organizacji, a do starosty lub burmistrza przynajmniej 5, to w ciągu 30 dni powinni oni podjąć decyzję o utworzeniu rad działalności pożytku publicznego. Jeśli tego nie zrobią, przysługuje możliwość złożenia skargi w odpowiednim trybie.

Teraz jest trzyletnia kadencja dla rady działalności pożytku publicznego i chcemy, żeby w radach gmin, powiatowych i wojewódzkich również działano na podobnych zasadach. Mieliśmy zastrzeżenie, że w radzie można uczestniczyć przez dwie kadencje. Znosimy tę kadencyjność. Czynimy to z myślą o ludziach, którzy chcą pracować.

W składzie rady działalności pożytku publicznego są przedstawiciele rządu, samorządu i organizacji pozarządowych. Zaznaczam, że jest to praca społeczna, nie są to rady nadzorcze. Ludzie traktują pełnienie tej funkcji jako zaszczyt, ale niewiele można uzgodnić, gdyż często zmienia się ich skład. Z tego względu uważamy, że organizacji pozarządowych może być więcej, przynajmniej o połowę.

W skrócie przedstawiłem najistotniejsze zmiany, które przygotowaliśmy w projekcie Komisji.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję za wyczerpującą informację. Otwieram dyskusję. Przypominam, że ma być to projekt naszej Komisji. Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chcę odnieść się do tego, o czym mówił przed chwilą pan poseł, że projekt komisyjny nie powinien budzić wielkich emocji. Rozumiem, iż Komisja pracowała bardzo intensywnie, ale patrząc na maile, którymi jesteśmy zasympwani, są sprawy budzące wątpliwość. Przykładem może być kwestia programów komputerowych w zmianie 26, dokładnie art. 27d, o czym pan poseł mówił wyczerpująco. W związku z tym podkomisja powinna dokładnie to przeanalizować, żeby kwestie problematyczne zostały wykreślone z nowelizacji. Trudno tworzyć projekt komisyjny z bardzo kontrowersyjnymi rozwiązaniami, które mogą spowodować uszczuplenie przychodów organizacji. Słyszeliśmy przed chwilą, że zainwestowano w projekt określone środki. Powinien on budować zgodę, a nie konflikty.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

We wprowadzeniu mówiłem, że jest to sprawa kontrowersyjna. Będziemy analizować 26 zmianę art. 27d i jeżeli państwo podejmą decyzję o nie umieszczeniu zapisu, to tak zrobimy. Niemniej jednak, poprzez jego umieszczenie chcieliśmy zasygnalizować problem etyczny. Decyzja podatnika powinna być świadoma. Chcę powiedzieć, że rząd pracuje nad nowymi rozwiązaniami dotyczącymi przeznaczenia części 1% podatku np. dla kościołów i związków wyznaniowych. Będzie możliwość deklaracji płatnika. Krótko mówiąc, podatnik będzie mógł zadeklarować płatnikowi, na jaką organizację chce przeznaczyć pieniądze. W przypadku emerytów i rencistów, którzy nie rozliczają się samodzielnie, ale poprzez ZUS, nie mają oni możliwości przeznaczenia 1%. Minister Pracy i Polityki Społecznej zasygnalizował, że rząd pracuje nad rozwiązaniami powyższych problemów. W związku z tym będzie okazja systemowo to zmienić. Jeżeli chcielibyśmy uregulować cały obszar związany z 1% podatku, to pan mecenas Bogdan Cichy powiedział wyraźnie, że musielibyśmy stworzyć oddzielny rozdział lub ustawę dotyczącą wszystkich zagadnień związanych z 1%. Nie byliśmy w stanie w odpowiednim czasie lub własnymi siłami tego zrobić.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Oddaję głos kolejnej osobie, bardzo proszę.

Ekspert w Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce Tomasz Schimanek:

Szanowni państwo, chcę potwierdzić słowa pana przewodniczącego Tadeusza Tomaszewskiego i odnieść się do dwóch kwestii. W przypadku kontrowersyjnych kwestii, pan poseł decydował nie zajmować się nimi. W jednej sprawie, o której państwo posłowie zaczęli dyskutować, pan poseł ma rację. Chodzi o uczciwość. Jako obywatel sam tego doświadczyłem. Przeszedłem skomplikowany proces wypełniania PIT-u i doszedłem do momentu, w którym nie mogłem dokonać wyboru. Okazuje się, że jest niemożliwością przekazanie 1%, mimo wpisania danej organizacji.

Uważam, że propozycja zawarta w projekcie nie jest zła. Jeżeli istnieją organizacje, które uważają, że rozwiązanie jest ograniczające, proponowałbym wprowadzić czytelniejszą informację znajdującą się w instrukcji lub na okładce. Podatnik przed wypełnieniem PIT-u powinien wiedzieć, że nie ma możliwości wyboru. Wówczas będzie mógł świadomie podjąć decyzję, czy korzysta z danego programu.

Jak powiedział pan przewodniczący, wprowadzono zapisy dotyczące regrantigu sankcjonujące *de facto* zaistniałą sytuację. Uważam, że jest to przesadna regulacja. W projekcie ustawy wprowadzono obowiązek przekazywania przez operatora środków na realizację projektu w ciągu 14 dni od podpisania umowy. Po pierwsze, nie jest to równorzędność stron, gdyż organ zlecający operatorowi, nie ma takiego obowiązku. Po drugie, rozwiązanie nie uwzględnia różnych sytuacji. Bardzo często zdarza się, że pomimo podpisania umowy między organem zlecającym, a operatorem, ten pierwszy nie wypłaca środków, ponieważ chwilowo ich nie ma. W związku z tym, operator nie jest w stanie wypełnić obowiązku ustawowego, gdyż nie może przekazać środków. W administracji rządowej permanentnie zauważa się, że organizacje muszą działać nie mając podpisanych umów. W zeszłym roku w ramach programu operacyjnego Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, do którego na szczęście wprowadzono regranting, operatorzy rozstrzygali konkursy nie mając podpisanych umów z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej. Nawet więcej, nie mieli przekazanych środków. Zapis nie uwzględnia również sytuacji, w której środki są przekazywane w transzach, chociaż taka możliwość istnieje. Mnie się wydaje, że ustawowe regulowanie jest przesadą, tym bardziej, że stanowi to przedmiot umowy między operatorem, a organem zlecającym. Po ustaleniu z operatorem, organ zlecający powinien określać w umowie, w jakim czasie środki mają być przekazywane.

Wiceprezes Polskiej Akcji Humanitarnej Grzegorz Gruca:

Myślę, że idąc tym tropem można się pokusić o wpisanie do projektu, że minister w rozporządzeniu regulującym zapis, znajdujący się na informacji dotyczącej wydatkowania 1% na promocję, mógłby również uregulować kwestię zapisu pojawiającego się na programach informujących o braku możliwości zmiany podmiotu, na rzecz którego przekazujemy 1%. Moglibyśmy to uregulować kompleksowo.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś jeszcze chce zabrać głos w dyskusji? Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Chcę zapytać o zmianę 27 i czas dotyczący wprowadzonych kontroli. Proszę powiedzieć co było źródłem określenia dni roboczych? Czy odnosi się to do wcześniejszego rozwiązania? W pkt. 4 zamieszczone zostało ograniczenie czasu kontroli do siedmiu dni w przypadku rażącego naruszenia przepisu prawa przez organizację pożytku publicznego. Czy państwo to zastosowali przez analogię do czegokolwiek? Czy siedmiodniowy termin w przypadku rażącego naruszenia prawa jest rzeczywiście wystarczający? Proszę o kilka słów wyjaśnień na temat zmiany 27.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Ten ostatni problem przedstawi pan dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego, gdyż w imieniu ministra zajmuje się kontrolą i wspólnie z radą wypracował powyższe rozwiązanie. Przepis miał ograniczyć nachodzenie każdej organizacji.

Odnosnie do propozycji dotyczącej regrantingu, myślę, że art. 16a ust 4 może w ogóle nie funkcjonować. Życie dyktuje bardzo różne sytuacje i można przewidzieć, iż umowa między operatorem, a realizatorem projektu określi termin przekazania środków bez rygору 14 dni. Ostatnio wspominałem, że urzędnikom trzeba płacić w określonym terminie według umowy o pracę. W związku z powyższym, nie ma potrzeby wprowadzania zmian.

W przypadku programu komputerowego, chcę powiedzieć wyraźnie, iż przepis umożliwia jego zamieszczanie. Nie jesteśmy temu przeciwni. Rubryczka z KRS powinna być możliwa do wypełniania. Wstęp do programu komputerowego może być formą promocji organizacji, albo na samym początku musi być zapisane, że uruchomienie programu oznacza automatyczne przekazanie 1% na organizację „X” o konkretnym numerze KRS.

Myślę, że powyższe kwestie muszą być dopracowane. Jeżeli pan marszałek skieruje projekt do naszej Komisji, wtedy ponownie w podkomisji będziemy mieli okazję do niego wrócić.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dobrze, że pan przewodniczący o tym wspomniał, gdyż dzisiejsze posiedzenie nie zamyka prac nad projektem. Komisja przyjmie projekt za swój i wyśle do łaski marszałkowskiej. Dostanie on numer, skierowanie do Komisji i dalsza procedura jest oczywista.

Chcę, żeby strona rządowa podsumowała naszą dyskusję. Panie ministrze, oddaję panu głos.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, odnosząc się do zaproponowanych zmian, jest to proces długofalowy. Podkomisja prowadzona przez pana posła Tadeusza Tomaszewskiego spotykała się wielokrotnie. Chcę zwrócić uwagę, że między stroną rządową i członkami podkomisji panowała atmosfera uzgodnień. Zawsze towarzyszyła nam rada pożytku publicznego i wiele uzgodnień zostało na tym forum poczynionych. Strona rządowa akceptuje proponowane zmiany. Szczegóły będą jeszcze doprecyzowane.

Odnosnie do pytania pani poseł Elżbiety Rafalskiej, pan dyrektor Piotr Kontkiewicz udzielił odpowiedzi w kwestii dotyczącej 7 dni i czasu trwania powtórnej kontroli.

Zastępca dyrektora Departamentu Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Piotr Kontkiewicz:

Szanowne panie i panowie posłowie, rozwiązanie pojawiło się w podkomisji w trakcie pracy nad projektem ustawy. Organizacje domagały się ograniczeń, powołując się na własne doświadczenia. Odbyliśmy dyskusję, czy rozwiązanie powinno dotyczyć instytucji pozarządowych, bez względu na posiadanie statusu organizacji pożytku publicznego i wszelkich kontroli prowadzonych przez organy państwowe. Ostatecznie w toku rozmów uznano, że zapisy w kwestii ograniczenia kontroli, powinny być pierwszym krokiem do regulacji w ustawie o działalności na rzecz pożytku publicznego. Dlatego ograniczenie odnosi się tylko do kontroli organizacji pożytku publicznego, szczególnej kategorii podmiotów, które uzyskały status w postępowaniu rejestrowym. Odnosi się ono jedynie do kontroli realizowanych w trybie nadzoru ministra, wykonywanych przez służby ministra, albo na zlecenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej przez służby wojewody. Bazuje na rozwiązaniach przyjętych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, zarówno w przypadku ograniczenia czasu trwania kontroli, jak i ust. 4, czyli możliwość jej przedłużenia. Na obecnym etapie uznaliśmy, że nie ma potrzeby wprowadzać odrębnego, szczegółowego rozdziału regulującego tę materię.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Jeszcze raz głos chce zabrać pani poseł Elżbieta Rafalska, bardzo proszę.

Posel Elżbieta Rafalska (PiS):

Przy całym szacunku dla organizacji pozarządowych uważam, że mówienie o rażącym naruszeniu przepisów prawa, ograniczenie czasu kontroli do 7 dni, nie wydaje się daleko idącym rozwiązaniem. Nie mamy do czynienia z bieżącą kontrolą wydatków, tylko z rażącym naruszeniem prawa.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Pani poseł, chcę powiedzieć, że to jest 24 dni plus 7.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Doskonale rozumiem. Istnieje podpunkt mówiący o tym, że 7 dni nie jest wliczane do okresu 24 dni. Niemniej jednak mówimy o przejrzystości. Dzisiaj niektóre z organizacji pożytku publicznego dysponują dużymi przychodami. Często są to ogromne pieniądze, które podlegają kontroli w inny sposób, niż osoby prowadzące działalność gospodarczą. Na komisjach stroną są organizacje, a nie podatnicy, którzy dokonują odpisu. Wydaje się mnie, że to jest przesadne rozwiązanie.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Chcę dopytać panią poseł, czy przesadne rozwiązanie w postaci 7 dni jest niekorzystne dla administracji publicznej, czyli kontrolujących?

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Nie ograniczałabym czasu kontroli. Uważam, że jest on za krótki.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Myślę, że na obecnym etapie prac nad projektem ustawy, szczegóły nie są nam potrzebne. Jestem przekonana, że w kształcie nad jakim dyskutujemy, możemy wysłać projekt ustawy do łaski marszałkowskiej, natomiast nad szczegółowymi rozwiązaniami proponuję rozmawiać w dalszym ciągu prac legislacyjnych. Czy możemy przyjąć takie rozwiązanie, pani poseł? Bardzo dziękuję.

Czy ktoś jeszcze zgłasza się do dyskusji? Bardzo proszę.

Prezes Społecznej Krajowej Sieci Ratownictwa Jerzy Płókarz:

Trzeba przyznać, że nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego jest bardzo potrzebna organizacjom. Chcę zwrócić uwagę na art. 30 ust. 2, w którym zapisano: „czynności kontrolne, o których mowa w ust. 1, dokonuje się w obecności członka organu zarządzającego lub jego przedstawiciela, albo pracownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, a w razie nieobecności tych osób, w obecności przywołanego świadka.” Wierzę, że niespecjalnie dokonano takiego zapisu, ale w moim przekonaniu traktuje on organizacje o statusie pożytku publicznego, w sposób o wiele gorszy od zwykłego przestępcy. Nie jest to niczym innym jak przeszukiwanie. W stosunku do zwykłego przestępcy organ dokonujący przeszukania musi mieć udokumentowane i uzasadnione podejrzenie, że w lokalu znajdują się dowody przestępstwa. Myślę, że warto przy okazji nowelizacji ustawy doprecyzować przepis do poziomu standardu dokonywania kontroli.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję, ale przypomnę, że dzisiaj jesteśmy na etapie przyjęcia projektu ustawy przez Komisję Polityki Społecznej i Rodziny jako własnego i skierowanie go do łaski marszałkowskiej. W ten sposób rozpoczyna się proces legislacyjny.

Kończymy już debatę. Jeżeli uznamy ten projekt za istotny i ważny, potrzebny stronie społecznej i rządowej, na pewno będziemy jeszcze szczegółowo dyskutować nad zaproponowanymi rozwiązaniami prawnymi, starając się uczynić projekt ustawy jak najlepszym.

Czy Komisja podejmie inicjatywę w sprawie przekazania niniejszego projektu do łaski marszałkowskiej? Kto jest za przyjęciem tego projektu? (12) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (4) Stwierdzam, że kierujemy projekt do łaski marszałkowskiej.

Chcę zaproponować pana przewodniczącego stałej podkomisji Tadeusza Tomaszewskiego do reprezentowania Komisji w dalszym toku prac nad ustawą. Nie słyszę sprzeciwu.

Dziękuję bardzo za udział w dzisiejszym posiedzeniu. Zamykam posiedzenie Komisji.